

บทที่ 2

วิธีวิเคราะห์

2.1 ความนำ

วิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ ส่วนหนึ่งประยุกต์มาจากหลักการพื้นฐานที่เสนอโดย Wang (2) และ Harrison (3) โดยส่วนที่เป็นการวิเคราะห์โครงสร้างอันดับแรก จะใช้วิธีการเปลี่ยนตำแหน่ง (Displacement Method) ซึ่งเหมาะสมในการประยุกต์ใช้กับคอมพิวเตอร์

2.2 สมมติฐาน

2.2.1. ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยแรงกับความเครียดของวัสดุ เป็นแบบอีลาสติกและพลาสติกโดยสมบูรณ์ (Elastic-Perfectly Plastic) กล่าวคือ ไม่พิจารณาผลของความเครียดแข็งเพิ่ม (Strain Hardening) และผลของหน่วยแรงคงค้าง (Residual Stresses)

2.2.2 สมมติให้องค์อาคารระหว่างจุดหมุนพลาสติก (Plastic Hinge) แต่ละจุดยังคงมีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอีลาสติก

2.2.3 มีการป้องกันการโค้งงอเฉพาะที่และการโค้งงอและบิดด้านข้าง

2.2.4 ข้อต่อต่าง ๆ ในโครงสร้าง มีความแข็งแรงพอที่จะยอมให้การกระจายใหม่ของแรง (Redistribution of Forces) เกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์

2.2.5 พิจารณาว่า ไม่มีการย้อนกลับ (Irreversible) ของจุดหมุนพลาสติก

2.3 การวิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธีการเปลี่ยนตำแหน่ง

การวิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธีการเปลี่ยนตำแหน่งที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม สำหรับการวิเคราะห์โครงสร้างใหญ่ ๆ หรือโครงสร้างยุ่งยาก โดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ ได้แก่ วิธีที่สังเคราะห์สตีฟเนสของโครงสร้างทั้งระบบจากสตีฟเนสของชิ้นส่วนย่อย ๆ หรือที่เรียกว่า วิธีรวมสตีฟเนสโดยตรง (Direct Stiffness Method) โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างสตีฟเนสเมตริกซ์ของชิ้นส่วนย่อยในระบบพิกัดในวงกว้าง (Global Coordinate System) กับสตีฟเนสเมตริกซ์ของชิ้นส่วนย่อยในระบบพิกัดเฉพาะที่ (Local Coordinate System) สามารถหาได้จาก

ก) การพิจารณาสมดุลของแรงภายในและแรงภายนอก ดังในรูปที่ 2.1 ซึ่งสามารถเขียนในรูปแบบเมตริกซ์ได้ดังนี้

$$\begin{bmatrix} H_A \\ V_A \\ M_A \\ H_B \\ V_B \\ M_B \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\cos\alpha & \sin\alpha/L & \sin\alpha/L \\ -\sin\alpha & -\cos\alpha/L & -\cos\alpha/L \\ 0 & 1 & 0 \\ \cos\alpha & -\sin\alpha/L & -\sin\alpha/L \\ \sin\alpha & \cos\alpha/L & \cos\alpha/L \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} P \\ M_{AB} \\ M_{BA} \end{bmatrix} \quad (2.1)$$

หรือเขียนในรูปสัญลักษณ์ได้ว่า

$$\{W\} = [A]\{SR\} \quad (2.2)$$

โดยที่

{W} = เวกเตอร์แรงภายนอกกระทำที่ข้อต่อของชิ้นส่วนย่อยในระบบพิกัดในวงกว้าง

{SR} = เวกเตอร์แรงภายในที่ข้อต่อของชิ้นส่วนย่อยในระบบพิกัดเฉพาะที่

[A] = เมตริกซ์แปลงจากเวกเตอร์แรงภายในในระบบพิกัดเฉพาะที่เป็นเวกเตอร์แรงภายนอกของชิ้นส่วนย่อยในระบบพิกัดในวงกว้าง

เมตริกซ์ [A] อาจเรียกว่า สมตติกซ์เมตริกซ์ (Statics Matrix)

ข) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงภายในที่ข้อต่อกับการเปลี่ยนแปลงรูปร่างของชิ้นส่วนย่อยในระบบพิกัดเฉพาะที่ ซึ่งเมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงรูปร่างเนื่องจากผลของแรงดัด แรงในแนวแกน และแรงเฉือน สามารถเขียนได้ดังนี้

$$\begin{bmatrix} P \\ M_{AB} \\ M_{BA} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{EA}{L} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{(\eta+3) \cdot 4EI}{(\eta+12) L} & \frac{(\eta-6) \cdot 2EI}{(\eta+12) L} \\ 0 & \frac{(\eta-6) \cdot 2EI}{(\eta+12) L} & \frac{(\eta+3) \cdot 4EI}{(\eta+12) L} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} e \\ \phi_{AB} \\ \phi_{BA} \end{bmatrix} \quad (2.3)$$

หรือเขียนในรูปสัญลักษณ์ได้ว่า

$$\{SR\} = [S]\{x\} \quad (2.4)$$

โดยที่

[S] = สติฟเนสเมตริกซ์ของชิ้นส่วนย่อยในระบบพิกัดเฉพาะที่

{x} = เวกเตอร์การเปลี่ยนแปลงรูปร่างของชิ้นส่วนย่อยในระบบพิกัดเฉพาะที่ ดังแสดงในรูปที่ 2.2

$$\begin{aligned}
 n &= \beta AGL^2 / EI \\
 \beta &= \text{ส่วนกลับของแพคเตอร์รูปร่าง (k)} \\
 A &= \text{พื้นที่หน้าตัดของชิ้นส่วน} \\
 G &= \text{โมดูลัสการเฉือน} \\
 L &= \text{ความยาวของชิ้นส่วน} \\
 E &= \text{โมดูลัสยืดหยุ่น} \\
 I &= \text{โมเมนต์อินเนอร์เซีย}
 \end{aligned}$$

และ ค) ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงรูปร่างของชิ้นส่วนย่อยในระบบ
 พิกัดเฉพาะที่ กับ การเปลี่ยนตำแหน่งของข้อต่อในระบบพิกัดในวงกว้าง ซึ่งสามารถหาได้จาก
 การพิจารณารูปแบบการเปลี่ยนตำแหน่งของข้อต่อที่ละหนึ่งหน่วยในระบบพิกัดในวงกว้าง ที่มีผล
 ต่อการเปลี่ยนแปลงรูปร่างของชิ้นส่วนย่อยในระบบพิกัดเฉพาะที่ ดังแสดงในรูปที่ 2.3 ก. ถึง
 2.3 จ. หรืออาจจะหาจากหลักการของการเปลี่ยนตำแหน่งสมมติ (Principle of
 Virtual Displacement) ก็ได้ ดังนั้น จึงสามารถเขียนความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$\begin{bmatrix} e \\ \phi_{AB} \\ \phi_{BA} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\cos\alpha & -\sin\alpha & 0 & \cos\alpha & \sin\alpha & 0 \\ \sin\alpha/L & -\cos\alpha/L & 1 & -\sin\alpha/L & \cos\alpha/L & 0 \\ \sin\alpha/L & -\cos\alpha/L & 0 & -\sin\alpha/L & \cos\alpha/L & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} X_{AH} \\ X_{AV} \\ X_{Ao} \\ X_{BH} \\ X_{BV} \\ X_{Bo} \end{bmatrix} \quad (2.5)$$

หรือเขียนในรูปสัญลักษณ์ได้ว่า

$$\{x\} = [A]^T \{X\} \quad (2.6)$$

โดยที่

$$\begin{aligned} \{X\} &= \text{เวกเตอร์การเปลี่ยนตำแหน่งของข้อต่อในระบบพิกัดในวงกว้าง} \\ [A]^T &= \text{ทรานสโพสของเมตริกซ์ } [A] \\ &= \text{เมตริกซ์แปลงการเปลี่ยนตำแหน่ง} \end{aligned}$$

จากสมการที่ (2.2) (2.4) และ (2.6) สามารถหาความสัมพันธ์ระหว่าง สติฟเนสเมตริกซ์ของชิ้นส่วนย่อยในระบบพิกัดในวงกว้างกับสติฟเนสเมตริกซ์ของชิ้นส่วนย่อยในระบบพิกัดเฉพาะที่ได้ดังนี้

$$\{W\} = [A]\{SR\} = [A][S]\{x\} = [A][S][A]^T\{X\} \quad (2.7)$$

$$\text{หรือ} \quad \{W\} = [k]\{X\} \quad (2.8)$$

$$\begin{aligned} [k] &= [A][S][A]^T \\ &= \text{สติฟเนสเมตริกซ์ของชิ้นส่วนย่อยในระบบพิกัดในวงกว้าง} \end{aligned} \quad (2.9)$$

สมการที่ (2.9) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสติฟเนสเมตริกซ์ในระบบพิกัดในวงกว้างกับสติฟเนสเมตริกซ์ในระบบพิกัดเฉพาะที่ ในระดับของชิ้นส่วนซึ่งสติฟเนสเมตริกซ์ในระบบพิกัดในวงกว้างหรือพิกัดของโครงสร้างของแต่ละชิ้นส่วน จะมีส่วน (Contributions) หรือถูกรวมเข้าไปในตำแหน่งที่เหมาะสมของสติฟเนสเมตริกซ์ของโครงสร้าง หรืออาจจะเรียกว่า เป็นการสังเคราะห์สติฟเนสของโครงสร้างทั้งระบบ จากสติฟเนสของชิ้นส่วนย่อย ซึ่งเป็นวิธีการของการรวมสติฟเนสโดยตรง ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยอาจจะเขียนขั้นตอนนี้เป็นสัญลักษณ์ได้ว่า

$$[K] = \sum [k]^m \quad (2.10)$$

โดยที่ $[K] =$ สติฟเนสเมตริกซ์ของโครงสร้างที่ประกอบด้วยชิ้นส่วนย่อยจำนวน m ชิ้นส่วน

หลังจากนั้นจึงแก้ระบบสมการสมดลย์

$$[K]\{r\} = \{R\} \quad (2.11)$$

เมื่อ $\{r\} =$ เวกเตอร์การเปลี่ยนตำแหน่งของข้อต่อในระบบพิกัดในวงกว้างในระดับของโครงสร้าง

$\{R\} =$ เวกเตอร์แรงกระทำที่ข้อต่อของโครงสร้าง

และคำนวณหาแรงภายในที่ข้อต่อ $\{SR\}$ เนื่องจากแรงกระทำ $\{R\}$ จาก

$$\{SR\} = [S][A]^T \{X\} \quad (2.12)$$

2.4 การวิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธีอีลาสติก-พลาสติก

การวิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธีอีลาสติก-พลาสติก เป็นวิธีวิเคราะห์โครงสร้างที่นำเอาการวิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธีอีลาสติก ซึ่งในที่นี้จะใช้วิธีการเปลี่ยนตำแหน่งมาประยุกต์เข้ากับหลักการบางอย่าง ซึ่งจะอธิบายโดยละเอียดต่อไป โดยที่ขั้นตอนหลักในการวิเคราะห์มีดังนี้

2.4.1 วิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธีการเปลี่ยนตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วข้างต้น โดยที่ผลของการวิเคราะห์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แรงภายในที่ข้อต่อของแต่ละชิ้นส่วนจะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ขั้นตอนต่อไป

2.4.2 คำนวณค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุก (Load Factor) ที่ทั้งสองปลายของแต่ละชิ้นส่วนย่อยทุก ๆ ชิ้นส่วน

2.4.3 หาค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุกที่มีค่าน้อยที่สุด และตำแหน่งที่เกิดจุดหมุนพลาสติก

2.4.4 คำนวณค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุกทุกสะสม ค่าการเปลี่ยนตำแหน่งสะสมและค่าแรงภายในสะสม

2.4.5 เปลี่ยนแปลงสติฟเนสของชิ้นส่วนย่อย เนื่องจากผลของจุดหมุนพลาสติกที่เกิดขึ้น

2.4.6 กระทำซ้ำขั้นตอนที่ 2.4.1 ถึง 2.4.5 จนกว่าจะตรวจสอบพบว่าโครงสร้างไม่มีความเสถียร (Unstable)

จะเห็นว่าหลักการที่นำมาผสมผสานเข้ากับการวิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธีอิลาสติกก็คือ ขั้นตอนที่ 2.4.2 ถึง 2.4.6 ซึ่งเป็นการทำในลักษณะที่จะเพิ่มน้ำหนักบรรทุกที่กระทำต่อโครงสร้างจนกระทั่งมีบางจุดในโครงสร้างเกิดหน่วยแรงคลากตลอดทั้งหน้าตัด ซึ่งก็คือความหมายของจุดหมุนพลาสติก สำหรับขั้นตอนที่ 2.4.2 ถึง 2.4.6 จะได้อธิบายโดยละเอียดในหัวข้อต่อ ๆ ไป

2.5 เงื่อนไขในการเกิดจุดหมุนพลาสติก

เดิม Wang (2) พิจารณาเฉพาะผลของแรงดัดที่ทำให้เกิดจุดหมุนพลาสติกขึ้น หรือเงื่อนไขในการเกิดจุดหมุนพลาสติก ก็คือ

$$\frac{M}{M_p} = 1.0 \quad (2.13)$$

โดยที่ M = แรงดัดที่ปลายของชิ้นส่วน

M_p = พลาสติกโมเมนต์ของชิ้นส่วน

แต่สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้จะพิจารณา ความสัมพันธ์ระหว่างแรงในแนวแกนกับแรงดัด ทั้งในแง่ของกำลัง (Strength) และความเสถียร (Stability) ที่มีผลต่อเงื่อนไขในการเกิดจุดหมุนพลาสติก

2.5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงในแนวแกนกับแรงดัดในแง่ของกำลัง

ความสัมพันธ์ระหว่างแรงในแนวแกนกับแรงดัดในแง่ของกำลังสำหรับเหล็กหน้าตัด W ที่จะใช้เป็นเงื่อนไขในการเกิดจุดหมุนพลาสติก สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 2.4 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการแสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$\frac{P}{P_y} + 0.85 \frac{M}{M_p} = 1.0 \quad \frac{P}{P_y} \geq 0.15 \quad (2.14)$$

$$\frac{M}{M_p} = 1.0 \quad \frac{P}{P_y} \leq 0.15 \quad (2.15)$$

โดยที่ P = แรงในแนวแกนของชิ้นส่วน

$$P_y = F_y \cdot A$$

$$F_y = \text{กำลังคลากของวัสดุ}$$

จะเห็นว่า เงื่อนไขในการเกิดจุดหมุนพลาสติกที่ Wang (2) ใช้ ก็คือ สมการที่ (2.15) ซึ่งเป็นกรณีที่แรงในแนวแกนมีค่าไม่มากนัก แต่สำหรับในกรณีที่แรงในแนวแกนมีค่ามากขึ้น การที่จะใช้เงื่อนไขในการเกิดจุดหมุนพลาสติกดังในสมการที่ (2.15) ก็จะเป็นการไม่ถูกต้องนัก

2.5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงในแนวแกนกับแรงดัดในแง่ของความเสถียร

ผลของแรงในแนวแกนในแง่ของความเสถียร หรือผลของ $P-\Delta$ ซึ่งจะ ทำให้แรงดัดภายในชิ้นส่วนมีค่าเพิ่มขึ้น ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างแรงในแนวแกนกับแรงดัดในแง่ของความเสถียร ที่จะใช้เป็นเงื่อนไขในการเกิดจุดหมุนพลาสติก จึงเขียนได้ดังนี้

$$\frac{P}{P_{cr}} + \frac{C_m M}{(1 - P/P_{cr}) M_p} = 1.0 \quad (2.16)$$

โดยที่ P_{cr} = แรงที่ทำให้เกิดการโก่งเดาะ (Buckling Strength) ทางแกนที่เกิดการตัด เมื่อไม่มีแรงดัดกระทำร่วม

$$= 1.7 F_u A$$

F_u = หน่วยแรงอัดที่ยอมได้

$$= 12/23 \pi^2 E / C^2 \quad ; \text{ เมื่อ } C \geq C_c$$

$$= F_y / F.S. [1 - C^2 / (2C_c^2)] \quad ; \text{ เมื่อ } C < C_c$$

$$F.S. = 5/3 + 3/8 C/C_c - 1/8 (C/C_c)^3$$

$$C = \text{อัตราความชะลุด} = KL / r$$

$$C_c = \sqrt{2\pi^2 E / F_y}$$

P_{cr} = แรงออยเลอร์ทางแกนที่เกิดการตัด

$$= \pi^2 E / (KL / r)^2 A$$

C_m = สัมประสิทธิ์ตัวลดค่าแรงดัดมีค่าขึ้นอยู่กับลักษณะของค้ำอาคารว่าเป็นชนิดที่มีตัวโยงทะแยง หรือไร้ตัวโยงทะแยง และลักษณะการเกิดของแรงดัดว่าเกิดจากน้ำหนักบรรทุกทุกกระทำจากด้านข้าง หรือเป็นแรงดัดกระทำที่ปลาย

$$= 0.85 \text{ สำหรับอาคารชนิดไร้ตัวโยงทะแยง}$$

K = สัมประสิทธิ์ความยาวประสิทธิผล

r = รัศมีจายเรชั่น

ตัวประกอบ $1/(1-P/P_{cr})$ เรียกว่าตัวประกอบขยายซึ่งคำนึงถึงแรงดัดที่เกิดจากแรงในแนวแกน P คูณกับระยะโก่งขององค์อาคาร สำหรับเงื่อนไขในการเกิดจุดศูนย์กลางตักในกรณีนี้ ทำให้การวิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธีอิลาสติก-พลาสติกในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นลักษณะของการวิเคราะห์ที่จะเทียบเคียงกับการวิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธีอิลาสติก-พลาสติกที่ใช้การวิเคราะห์อันดับที่สอง โดยเป็นการทำให้ง่ายเข้า

2.6 การคำนวณค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุก

การคำนวณค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุกเป็นขั้นตอนต่อไปของการวิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธีอีลาสติก-พลาสติก ภายหลังจากที่ทราบค่าแรงภายในที่ข้อต่อของแต่ละชั้นส่วน เนื่องจากแรงกระทำ $\{R\}$ แล้ว โดยที่ขั้นตอนนี้จะเป็นการหาค่าที่ต่ำที่สุดที่เมื่อนำไปคูณกับแรงกระทำ $\{R\}$ แล้ว จะทำให้จุดในโครงสร้างเกิดหน่วยแรงคลากตลอดทั้งหน้าตัด หรือเกิดจุดหมุนพลาสติกชั้นตัวเอง โดยที่แรงภายในที่ทำให้เกิดจุดหมุนพลาสติกชั้นก็คือ แรงคัตและแรงโมเมนต์แกน ซึ่งจะประกอบกันเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดจุดหมุนพลาสติก ดังได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อที่ 2.5 การคำนวณค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุกจะคำนวณทั้งสองปลายของแต่ละชั้นส่วนย่อยทุก ๆ ชั้นส่วน โดยจะแบ่งออกเป็น 2 กรณีตามเงื่อนไขที่ทำให้เกิดจุดหมุนพลาสติก ดังต่อไปนี้

2.6.1 กรณีที่พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างแรงโมเมนต์แกนกับแรงคัตโมเมนต์ของกำลัง

สำหรับในกรณีนี้เงื่อนไขที่ทำให้เกิดจุดหมุนพลาสติก ก็คือ สมการที่ (2.14) และ (2.15) ซึ่งสามารถนำมาคำนวณหาค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุก โดยเขียนในรูปแบบดังนี้

$$\frac{\alpha_{ik}^j P_k^j + P_{ck}^{j-1}}{P_{yk}} + \frac{0.85 \alpha_{ik}^j M_{ik}^j + 0.85 M_{ck}^{j-1}}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.17)$$

โดยที่ α_{ik}^j = ค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุกที่ปลาย i ของชั้นส่วนที่ k ในวงรอบการทำงานที่ j

P_k^j = แรงโมเมนต์แกนของชั้นส่วนที่ k เนื่องจากแรงกระทำ $\{R\}$ ในวงรอบการทำงานที่ j

P_{ck}^{j-1} = แรงโมเมนต์แกนสะสมของชั้นส่วนที่ k ในวงรอบการทำงาน

งานที่ $j-1$ ซึ่งเท่ากับ $\sum_{j=1}^{j-1} \alpha_m^j P_k^j$

α_m^j = ค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุกที่น้อยที่สุด ในวงรอบการทำงานที่ j

P_{yk} = $F_y \cdot A_k$

A_k = พื้นที่หน้าตัดของชิ้นส่วนที่ k

M_{ik}^j = แรงดัดที่ปลาย i ของชิ้นส่วนที่ k เนื่องจากแรงกระทำ (R) ในวงรอบการทำงานที่ j

M_{c1k}^{j-1} = แรงดัดสะสมที่ปลาย i ของชิ้นส่วนที่ k ในวงรอบการ

ทำงานที่ $j-1$ ซึ่งเท่ากับ $\sum_{j=1}^{j-1} \alpha_m^j M_{ik}^j$

M_{pk} = พลาสติกโมเมนต์ของชิ้นส่วนที่ k

จากสมการที่ (2.17) สามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α_{ik}^j ได้ สำหรับกรณีที่

$$\frac{\alpha_{ik}^j P_k^j + P_{c1k}^{j-1}}{P_{yk}} \leq 0.15 \text{ เราสามารถหาค่า } \alpha_{ik}^j \text{ ได้โดย}$$

$$\frac{\alpha_{ik}^j M_{ik}^j + M_{c1k}^{j-1}}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.18)$$

หรือ
$$\alpha_{ik}^j = \frac{M_{pk} - M_{c1k}^{j-1}}{M_{ik}^j} \quad (2.19)$$

ซึ่งสมการที่ (2.19) เป็นลักษณะการหาค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุกที่ Wang (2) ใช้ คือเป็นกรณีที่แรงในแนวแกนมีค่าไม่มากนัก

จากการพิจารณา สมการที่ (2.17) หรือ (2.18) จะเห็นว่าในกรณีที่ทิศทางของ P^j_k กับ P^{j-1}_{ck} หรือ M^j_{1k} กับ M^{j-1}_{c1k} แตกต่างกัน เราจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบบางประการของสมการที่ (2.17) หรือ (2.18) เพื่อให้การคำนวณค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุกเป็นไปอย่างถูกต้อง และสะดวกต่อการเขียนเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยจะแบ่งออกเป็น 4 กรณี ดังนี้

ก. ทิศทางของ P^j_k กับ P^{j-1}_{ck} และ M^j_{1k} กับ M^{j-1}_{c1k} เหมือนกัน

ในกรณีที่สมการที่ (2.17) จะเขียนเป็น

$$\frac{\alpha^j_{1k} |P^j_k| + |P^{j-1}_{ck}|}{P_{yk}} + \frac{0.85 \alpha^j_{1k} |M^j_{1k}| + 0.85 |M^{j-1}_{c1k}|}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.20)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α^j_{1k} ได้ว่า

$$\alpha^j_{1k} = \frac{(1 - |P^{j-1}_{ck}| / P_{yk} - 0.85 |M^{j-1}_{c1k}| / M_{pk})}{(|P^j_k| / P_{yk} + 0.85 |M^j_{1k}| / M_{pk})} \quad (2.21)$$

ถ้า $\frac{\alpha^j_{1k} |P^j_k| + |P^{j-1}_{ck}|}{P_{yk}} \leq 0.15$ เราสามารถหาค่า α^j_{1k} ได้โดย

$$\frac{\alpha^j_{1k} |M^j_{1k}| + |M^{j-1}_{c1k}|}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.22)$$

หรือ
$$\alpha^j_{1k} = \frac{M_{pk} - |M^{j-1}_{c1k}|}{|M^j_{1k}|} \quad (2.23)$$

ข. ทิศทางของ P_k^j กับ P_{ck}^{j-1} เหมือนกัน แต่ M_{1k}^j กับ M_{c1k}^{j-1} ต่างกัน

ในกรณีสมการที่ (2.17) จะเขียนเป็นสมการที่ (2.24) หรือ (2.28)

$$\frac{\alpha_{1k}^j |P_k^j| + |P_{ck}^{j-1}|}{P_{yk}} + \frac{0.85 \alpha_{1k}^j |M_{1k}^j| - 0.85 |M_{c1k}^{j-1}|}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.24)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α_{1k}^j ได้ว่า

$$\alpha_{1k}^j = \frac{(1 - |P_{ck}^{j-1}| / P_{yk} + 0.85 |M_{c1k}^{j-1}| / M_{pk})}{(|P_k^j| / P_{yk} + 0.85 |M_{1k}^j| / M_{pk})} \quad (2.25)$$

ถ้า $\frac{\alpha_{1k}^j |P_k^j| + |P_{ck}^{j-1}|}{P_{yk}} \leq 0.15$ เราสามารถหาค่า α_{1k}^j ได้โดย

$$\frac{\alpha_{1k}^j |M_{1k}^j| - |M_{c1k}^{j-1}|}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.26)$$

หรือ
$$\alpha_{1k}^j = \frac{M_{pk} + |M_{c1k}^{j-1}|}{|M_{1k}^j|} \quad (2.27)$$

$$\frac{\alpha_{1k}^j |P_k^j| + |P_{ck}^{j-1}|}{P_{yk}} + \frac{0.85 |M_{c1k}^{j-1}| - 0.85 \alpha_{1k}^j |M_{1k}^j|}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.28)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α_{1k}^j ได้ว่า

$$\alpha_{1k}^j = \frac{(1 - |P_{ck}^{j-1}| / P_{yk} - 0.85 |M_{c1k}^{j-1}| / M_{pk})}{(|P_k^j| / P_{yk} - 0.85 |M_{1k}^j| / M_{pk})} \quad (2.29)$$

ถ้า $\frac{\alpha_{1k}^j |P_k^j| + |P_{ck}^{j-1}|}{P_{yk}} \leq 0.15$ เราสามารถหาค่า α_{1k}^j ได้โดย

$$\frac{\alpha_{1k}^j |M_{1k}^j| - |M_{c1k}^{j-1}|}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.30)$$

หรือ
$$\alpha_{1k}^j = \frac{M_{pk} + |M_{c1k}^{j-1}|}{|M_{1k}^j|} \quad (2.31)$$

ค. ทิศทางของ P_k^j กับ P_{ck}^{j-1} ต่างกัน แต่ M_{1k}^j กับ M_{c1k}^{j-1} เหมือนกัน

ในกรณีสมการที่ (2.17) จะเขียนเป็นสมการที่ (2.32) หรือ (2.36)

$$\frac{\alpha_{1k}^j |P_k^j| - |P_{ck}^{j-1}|}{P_{yk}} + \frac{0.85 \alpha_{1k}^j |M_{1k}^j| + 0.85 |M_{c1k}^{j-1}|}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.32)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α_{1k}^j ได้ว่า

$$\alpha_{1k}^j = \frac{(1 + |P_{ck}^{j-1}| / P_{yk} - 0.85 |M_{c1k}^{j-1}| / M_{pk})}{(|P_k^j| / P_{yk} + 0.85 |M_{1k}^j| / M_{pk})} \quad (2.33)$$

ถ้า $\frac{|\alpha_{1k}^j |P_k^j| - |P_{ck}^{j-1}|}{P_{yk}} \leq 0.15$ เราสามารถหาค่า α_{1k}^j ได้โดย

$$\frac{\alpha_{1k}^j |M_{1k}^j| + |M_{c1k}^{j-1}|}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.34)$$

$$\text{หรือ} \quad \alpha_{1k}^j = \frac{M_{pk} - |M_{c1k}^{j-1}|}{|M_{1k}^j|} \quad (2.35)$$

$$\frac{|P_{ck}^{j-1}| - \alpha_{1k}^j |P_k^j| + 0.85 \alpha_{1k}^j |M_{1k}^j| + 0.85 |M_{c1k}^{j-1}|}{P_{yk}} = \frac{M_{pk}}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.36)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α_{1k}^j ได้ว่า

$$\alpha_{1k}^j = \frac{(1 - |P_{ck}^{j-1}| / P_{yk} - 0.85 |M_{c1k}^{j-1}| / M_{pk})}{(-|P_k^j| / P_{yk} + 0.85 |M_{1k}^j| / M_{pk})} \quad (2.37)$$

ถ้า $\frac{|P_{ck}^{j-1}| - \alpha_{1k}^j |P_k^j|}{P_{yk}} \leq 0.15$ เราสามารถหาค่า α_{1k}^j ได้โดย

$$\frac{\alpha_{1k}^j |M_{1k}^j| + |M_{c1k}^{j-1}|}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.38)$$

$$\text{หรือ} \quad \alpha_{1k}^j = \frac{M_{pk} - |M_{c1k}^{j-1}|}{|M_{1k}^j|} \quad (2.39)$$

ง. ทิศทางของ P_k^j กับ P_{ck}^{j-1} และ M_{1k}^j กับ M_{c1k}^{j-1} ต่างกัน

ในกรณีนี้สมการที่ (2.17) จะเขียนเป็นสมการที่ (2.40) หรือ (2.44)

หรือ (2.48) หรือ (2.52)

$$\frac{\alpha^j_{ik} |P^j_k| - |P^{j-1}_{ck}| + 0.85 \alpha^j_{ik} |M^j_{ik}| - 0.85 |M^{j-1}_{cik}|}{P_{yk} M_{pk}} = 1.0 \quad (2.40)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α^j_{ik} ได้ว่า

$$\alpha^j_{ik} = \frac{(1 + |P^{j-1}_{ck}| / P_{yk} + 0.85 |M^{j-1}_{cik}| / M_{pk})}{(|P^j_k| / P_{yk} + 0.85 |M^j_{ik}| / M_{pk})} \quad (2.41)$$

ถ้า $\frac{|\alpha^j_{ik} |P^j_k| - |P^{j-1}_{ck}|}{P_{yk}} \leq 0.15$ เราสามารถหาค่า α^j_{ik} ได้โดย

$$\frac{\alpha^j_{ik} |M^j_{ik}| - |M^{j-1}_{cik}|}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.42)$$

หรือ
$$\alpha^j_{ik} = \frac{M_{pk} + |M^{j-1}_{cik}|}{|M^j_{ik}|} \quad (2.43)$$

$$\frac{\alpha^j_{ik} |P^j_k| - |P^{j-1}_{ck}| + 0.85 |M^{j-1}_{cik}| - 0.85 \alpha^j_{ik} |M^j_{ik}|}{P_{yk} M_{pk}} = 1.0 \quad (2.44)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α^j_{ik} ได้ว่า

$$\alpha^j_{ik} = \frac{(1 + |P^{j-1}_{ck}| / P_{yk} - 0.85 |M^{j-1}_{cik}| / M_{pk})}{(|P^j_k| / P_{yk} - 0.85 |M^j_{ik}| / M_{pk})} \quad (2.45)$$

ถ้า $\frac{|\alpha^j_{ik} |P^j_k| - |P^{j-1}_{ck}|}{P_{yk}} \leq 0.15$ เราสามารถหาค่า α^j_{ik} ได้โดย

$$\frac{\alpha^j_{1k} |M^j_{1k}| - |M^{j-1}_{c1k}|}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.46)$$

$$\text{หรือ} \quad \alpha^j_{1k} = \frac{M_{pk} + |M^{j-1}_{c1k}|}{|M^j_{1k}|} \quad (2.47)$$

$$\frac{|P^{j-1}_{ck}| - \alpha^j_{1k} |P^j_k|}{P_{yk}} + \frac{0.85 \alpha^j_{1k} |M^j_{1k}| - 0.85 |M^{j-1}_{c1k}|}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.48)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α^j_{1k} ได้ว่า

$$\alpha^j_{1k} = \frac{(1 - |P^{j-1}_{ck}| / P_{yk} + 0.85 |M^{j-1}_{c1k}| / M_{pk})}{(-|P^j_k| / P_{yk} + 0.85 |M^j_{1k}| / M_{pk})} \quad (2.49)$$

ถ้า $\frac{|P^{j-1}_{ck}| - \alpha^j_{1k} |P^j_k|}{P_{yk}} \leq 0.15$ เราสามารถหาค่า α^j_{1k} ได้โดย

$$\frac{\alpha^j_{1k} |M^j_{1k}| - |M^{j-1}_{c1k}|}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.50)$$

$$\text{หรือ} \quad \alpha^j_{1k} = \frac{M_{pk} + |M^{j-1}_{c1k}|}{|M^j_{1k}|} \quad (2.51)$$

$$\frac{|P^{j-1}_{ck}| - \alpha^j_{1k} |P^j_k|}{P_{yk}} + \frac{0.85 |M^{j-1}_{c1k}| - 0.85 \alpha^j_{1k} |M^j_{1k}|}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.52)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α^j_{1k} ได้ว่า

$$\alpha_{ik}^j = \frac{(1 - |P_{ck}^{j-1}| / P_{yk} - 0.85 |M_{c1k}^{j-1}| / M_{pk})}{(-|P_k^j| / P_{yk} - 0.85 |M_{1k}^j| / M_{pk})} \quad (2.53)$$

ถ้า $\frac{|P_{ck}^{j-1}| - \alpha_{ik}^j |P_k^j|}{P_{yk}} \leq 0.15$ เราสามารถหาค่า α_{ik}^j ได้โดย

$$\frac{\alpha_{ik}^j |M_{1k}^j| - |M_{c1k}^{j-1}|}{M_{pk}} = 1.0 \quad (2.54)$$

หรือ
$$\alpha_{ik}^j = \frac{M_{pk} + |M_{c1k}^{j-1}|}{|M_{1k}^j|} \quad (2.55)$$

2.6.2 การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างแรงในแนวแกนกับแรงตัดในแง่ของความเสถียร

สำหรับในกรณีนี้ เงื่อนไขที่ทำให้เกิดจุดหมุนพลาสติก ก็คือ สมการที่ (2.16) ซึ่งสามารถนำมาคำนวณหาค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุก โดยเขียนในรูปแบบดังนี้

$$\frac{\alpha_{ik}^j P_k^j + P_{ck}^{j-1}}{P_{crk}} + \frac{C_m \alpha_{ik}^j M_{1k}^j + C_m M_{c1k}^{j-1}}{(1 - \alpha_{ik}^j P_k^j + P_{ck}^{j-1}) M_{pk}} = 1.0 \quad (2.56)$$

โดยที่ $P_{crk} = P_{cr}$ ของชิ้นส่วนที่ k

$P_{ek} = P_e$ ของชิ้นส่วนที่ k

จากสมการที่ (2.56) สามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α_{ik}^j ได้ โดยที่สำหรับในกรณีนี้จะพิจารณาเฉพาะค่า α_{ik}^j ที่ทำให้ $\alpha_{ik}^j P_k^j + P_{ck}^{j-1}$ เป็นแรงอัด และเช่น

เดียวกับกรณีในหัวข้อที่ 2.6.1 เราจะแบ่งการพิจารณาออกเป็น 4 กรณี ดังนี้

ก. ทิศทางของ P_k^j กับ P_{ck}^{j-1} และ M_{ik}^j กับ M_{cik}^{j-1} เหมือนกัน

ในกรณีนี้สมการที่ (2.56) จะเขียนเป็น

$$\frac{\alpha_{ik}^j |P_k^j| + |P_{ck}^{j-1}|}{P_{crk}} + \frac{C_m \alpha_{ik}^j |M_{ik}^j| + C_m |M_{cik}^{j-1}|}{(1 - \alpha_{ik}^j |P_k^j| + |P_{ck}^{j-1}|) M_{pk}} = 1.0 \quad (2.57)$$

เมื่อจัดรูปสมการที่ (2.57) ใหม่จะได้ว่า

$$\left[\frac{(\alpha_{ik}^j)^2 (|P_k^j|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \right] + \left[\frac{\alpha_{ik}^j (2|P_{ck}^{j-1}| |P_k^j| - |P_k^j| - |P_k^j| - C_m |M_{ik}^j|)}{P_{crk} P_{ek}} \right] + \left[\frac{(|P_{ck}^{j-1}|)^2 - |P_{ck}^{j-1}| - |P_{ck}^{j-1}| - C_m |M_{cik}^{j-1}| + 1}{P_{crk} P_{ek} P_{ek}} \right] = 0 \quad (2.58)$$

หรือเขียนในรูปสัญลักษณ์ได้ว่า

$$A (\alpha_{ik}^j)^2 + B (\alpha_{ik}^j) + C = 0 \quad (2.59)$$

$$\text{โดยที่ } A = \frac{(|P_k^j|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \quad (2.60)$$

$$B = \frac{2|P_{ck}^{j-1}| |P_k^j| - |P_k^j| - |P_{ck}^j| - C_m |M_{ik}^j|}{P_{crk} P_{ek}} - \frac{|P_k^j| - C_m |M_{ik}^j|}{P_{ek} M_{pk}} \quad (2.61)$$

$$C = \frac{(|P_{ck}^{j-1}|)^2 - |P_{ck}^{j-1}| - |P_{ck}^j| - C_m |M_{cik}^{j-1}| + 1}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek}} \quad (2.62)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α_{ik}^j ได้ว่า

$$\alpha_{ik}^j = \frac{-B \pm \sqrt{B^2 - 4AC}}{2A} \quad (2.63)$$

ข. ทิศทางของ P_k^j กับ P_{ck}^{j-1} เหมือนกัน แต่ M_{ik}^j กับ M_{cik}^{j-1} ต่างกัน

ในการแก้สมการที่ (2.56) จะเขียนเป็นสมการที่ (2.64) หรือ (2.71)

$$\frac{\alpha_{ik}^j |P_k^j| + |P_{ck}^{j-1}|}{P_{crk}} + \frac{C_m \alpha_{ik}^j |M_{ik}^j| - C_m |M_{cik}^{j-1}|}{(1 - \alpha_{ik}^j |P_k^j| + |P_{ck}^{j-1}|) M_{pk}} = 1.0 \quad (2.64)$$

เมื่อจัดรูปสมการที่ (2.64) ใหม่จะได้ว่า

$$\left[\frac{(\alpha_{ik}^j)^2 (|P_k^j|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \right] + \left[\alpha_{ik}^j \left(\frac{2|P_{ck}^{j-1}| |P_k^j| - |P_k^j| - |P_{ck}^j| - C_m |M_{ik}^j|}{P_{crk} P_{ek}} - \frac{|P_k^j| - C_m |M_{ik}^j|}{P_{ek} M_{pk}} \right) \right] + \left[\frac{(|P_{ck}^{j-1}|)^2 - |P_{ck}^{j-1}| - |P_{ck}^j| + C_m |M_{cik}^{j-1}| + 1}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek}} \right]$$

$$\left. \frac{C_m |M^{j-1}_{c1k}| + 1}{M_{pk}} \right] = 0 \quad (2.65)$$

หรือเขียนในรูปสัญลักษณ์ได้ว่า

$$A (\alpha^j_{1k})^2 + B (\alpha^j_{1k}) + C = 0 \quad (2.66)$$

$$\text{โดยที่ } A = \frac{(|P^j_k|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \quad (2.67)$$

$$B = \frac{2|P^{j-1}_{ck}| |P^j_k| - |P^j_k| - |P^j_k| - C_m |M^j_{1k}|}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek}} \quad (2.68)$$

$$C = \frac{(|P^{j-1}_{ck}|)^2 - |P^{j-1}_{ck}| - |P^{j-1}_{ck}| + C_m |M^{j-1}_{c1k}| + 1}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek} M_{pk}} \quad (2.69)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α^j_{1k} ได้ว่า

$$\alpha^j_{1k} = \frac{-B \pm \sqrt{B^2 - 4AC}}{2A} \quad (2.70)$$

$$\frac{\alpha^j_{1k} |P^j_k| + |P^{j-1}_{ck}|}{P_{crk}} + \frac{C_m |M^{j-1}_{c1k}| - C_m \alpha^j_{1k} |M^j_{1k}|}{(1 - \alpha^j_{1k} |P^j_k| + |P^{j-1}_{ck}|) M_{pk}} = 1.0 \quad (2.71)$$

เมื่อจัดรูปสมการที่ (2.71) ใหม่จะได้ว่า

$$\left[\frac{(\alpha_{1k}^j)^2 (|P_k^j|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \right] + \left[\frac{\alpha_{1k}^j (2|P_{ck}^{j-1}| |P_k^j| - |P_k^j| - |P_k^j| + C_m |M_{1k}^j|)}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek}} \right] + \left[\frac{(|P_{ck}^{j-1}|)^2 - |P_{ck}^{j-1}| - |P_{ck}^{j-1}| - C_m |M_{ck}^{j-1}| + 1}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek} P_{ek} M_{pk}} \right] = 0 \quad (2.72)$$

หรือเขียนในรูปสัญลักษณ์ได้ว่า

$$A (\alpha_{1k}^j)^2 + B (\alpha_{1k}^j) + C = 0 \quad (2.73)$$

$$\text{โดยที่ } A = \frac{(|P_k^j|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \quad (2.74)$$

$$B = \frac{2|P_{ck}^{j-1}| |P_k^j| - |P_k^j| - |P_k^j| + C_m |M_{1k}^j|}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek} P_{ek} M_{pk}} \quad (2.75)$$

$$C = \frac{(|P_{ck}^{j-1}|)^2 - |P_{ck}^{j-1}| - |P_{ck}^{j-1}| - C_m |M_{ck}^{j-1}| + 1}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek} P_{ek} M_{pk}} \quad (2.76)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α_{1k}^j ได้ว่า

$$\alpha_{ik}^j = \frac{-B \pm \sqrt{B^2 - 4AC}}{2A} \quad (2.77)$$

ค. ทิศทางของ P_k^j กับ P_{ck}^{j-1} ต่างกัน แต่ M_{ik}^j กับ M_{cik}^{j-1} เหมือนกัน

ในกรณีสมการที่ (2.56) จะเขียนเป็นสมการที่ (2.78) หรือ (2.85)

$$\frac{\alpha_{ik}^j |P_k^j| - |P_{ck}^{j-1}|}{P_{crk}} + \frac{C_m \alpha_{ik}^j |M_{ik}^j| + C_m |M_{cik}^{j-1}|}{(1 - \alpha_{ik}^j |P_k^j| - |P_{ck}^{j-1}|) M_{pk}} = 1.0 \quad (2.78)$$

เมื่อจัดรูปสมการที่ (2.78) ใหม่จะได้ว่า

$$\left[\frac{(\alpha_{ik}^j)^2 (|P_k^j|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \right] + \left[\frac{\alpha_{ik}^j (-2|P_{ck}^{j-1}| |P_k^j| - |P_k^j| - |P_{ck}^{j-1}|)}{P_{crk} P_{ek}} \right] + \left[\frac{|P_k^j| - C_m |M_{ik}^j|}{P_{ek} M_{pk}} \right] + \left[\frac{(|P_{ck}^{j-1}|)^2 + |P_{ck}^{j-1}| + |P_{ck}^{j-1}| - C_m |M_{cik}^{j-1}| + 1}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek}} \right] = 0 \quad (2.79)$$

หรือเขียนในรูปสัญลักษณ์ได้ว่า

$$A (\alpha_{ik}^j)^2 + B (\alpha_{ik}^j) + C = 0 \quad (2.80)$$

$$\text{โดยที่ } A = \frac{(|P_k^j|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \quad (2.81)$$

$$B = \frac{-2|P^{j-1}_{ck}| |P^j_k| - |P^j_k| - |P^j_k| - C_m |M^j_{ik}|}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek} M_{pk}} \quad (2.82)$$

$$C = \frac{(|P^{j-1}_{ck}|)^2 + |P^{j-1}_{ck}| + |P^{j-1}_{ck}| - C_m |M^{j-1}_{cik}| + 1}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek} M_{pk}} \quad (2.83)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α^j_{ik} ได้ว่า

$$\alpha^j_{ik} = \frac{-B \pm \sqrt{B^2 - 4AC}}{2A} \quad (2.84)$$

$$\frac{|P^{j-1}_{ck}| - \alpha^j_{ik} |P^j_k|}{P_{crk}} + \frac{C_m \alpha^j_{ik} |M^j_{ik}| + C_m |M^{j-1}_{cik}|}{(1 - |P^{j-1}_{ck}| - \alpha^j_{ik} |P^j_k|) M_{pk}} = 1.0 \quad (2.85)$$

เมื่อจัดรูปสมการที่ (2.85) ใหม่จะได้ว่า

$$\left[\frac{(\alpha^j_{ik})^2 (|P^j_k|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \right] + \left[\frac{\alpha^j_{ik} (-2|P^{j-1}_{ck}| |P^j_k| + |P^j_k| + |P^j_k| - C_m |M^j_{ik}|)}{P_{crk} P_{ek} P_{crk}} \right] + \left[\frac{(|P^{j-1}_{ck}|)^2 - |P^{j-1}_{ck}| - |P^{j-1}_{ck}| - C_m |M^{j-1}_{cik}| + 1}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek} M_{pk}} \right] = 0 \quad (2.86)$$

หรือเขียนในรูปสัญลักษณ์ได้ว่า

$$A (\alpha_{ik}^j)^2 + B (\alpha_{ik}^j) + C = 0 \quad (2.87)$$

$$\text{โดยที่ } A = \frac{(|P_k^j|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \quad (2.88)$$

$$B = \frac{-2|P_{ck}^{j-1}||P_k^j| + |P_k^j|}{P_{crk} P_{ek}} + \frac{|P_k^j|}{P_{crk}} - \frac{|P_k^j| - C_m |M_{ik}^j|}{P_{ek} M_{pk}} \quad (2.89)$$

$$C = \frac{(|P_{ck}^{j-1}|)^2}{P_{crk} P_{ek}} - \frac{|P_{ck}^{j-1}|}{P_{crk}} - \frac{|P_{ck}^{j-1}|}{P_{ek}} - \frac{C_m |M_{cik}^{j-1}| + 1}{M_{pk}} \quad (2.90)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α_{ik}^j ได้ว่า

$$\alpha_{ik}^j = \frac{-B \pm \sqrt{B^2 - 4AC}}{2A} \quad (2.91)$$

ง. ทิศทางของ P_k^j กับ P_{ck}^{j-1} และ M_{ik}^j กับ M_{cik}^{j-1} ต่างกัน

ในกรณีที่สมการที่ (2.56) จะเขียนเป็นสมการที่ (2.92) หรือ (2.99) หรือ (2.106) หรือ (2.113)

$$\frac{\alpha_{ik}^j |P_k^j| - |P_{ck}^{j-1}|}{P_{crk}} + \frac{C_m \alpha_{ik}^j |M_{ik}^j| - C_m |M_{cik}^{j-1}|}{(1 - \alpha_{ik}^j |P_k^j| - |P_{ck}^{j-1}|) M_{pk}} = 1.0 \quad (2.92)$$

เมื่อจัดรูปสมการที่ (2.92) ใหม่จะได้ว่า

$$\left[\frac{(\alpha_{ik}^j)^2 (|P_k^j|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \right] + \left[\frac{\alpha_{ik}^j (-2|P_{ck}^{j-1}| |P_k^j| - |P_k^j| - |P_k^j| - C_m |M_{ik}^j|)}{P_{crk} P_{ek} P_{crk}} \right] + \left[\frac{|P_k^j| - C_m |M_{ik}^j|}{P_{ek} M_{pk}} \right] + \left[\frac{(|P_{ck}^{j-1}|)^2 + |P_{ck}^{j-1}| + |P_{ck}^{j-1}| + C_m |M_{cik}^{j-1}| + 1}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek}} \right] = 0 \quad (2.93)$$

หรือเขียนในรูปสัญลักษณ์ได้ว่า

$$A (\alpha_{ik}^j)^2 + B (\alpha_{ik}^j) + C = 0 \quad (2.94)$$

$$\text{โดยที่ } A = \frac{(|P_k^j|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \quad (2.95)$$

$$B = \frac{-2|P_{ck}^{j-1}| |P_k^j| - |P_k^j| - |P_k^j| - C_m |M_{ik}^j|}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek} M_{pk}} \quad (2.96)$$

$$C = \frac{(|P_{ck}^{j-1}|)^2 + |P_{ck}^{j-1}| + |P_{ck}^{j-1}| + C_m |M_{cik}^{j-1}| + 1}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek} M_{pk}} \quad (2.97)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α_{ik}^j ได้ว่า

$$\alpha^j_{ik} = \frac{-B \pm \sqrt{B^2 - 4AC}}{2A} \quad (2.98)$$

$$\frac{\alpha^j_{ik} |P^j_k| - |P^{j-1}_{ck}|}{P_{crk}} + \frac{C_m |M^{j-1}_{cik}| - C_m \alpha^j_{ik} |M^j_{ik}|}{(1 - \alpha^j_{ik} |P^j_k| - |P^{j-1}_{ck}|) M_{pk}} = 1.0$$

$$P_{ek} \quad (2.99)$$

เมื่อจัดรูปสมการที่ (2.99) ใหม่จะได้ว่า

$$\left[\frac{(\alpha^j_{ik})^2 (|P^j_k|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \right] + \left[\frac{\alpha^j_{ik} (-2|P^{j-1}_{ck}| |P^j_k| - |P^j_k| - |P^j_k| + C_m |M^j_{ik}|)}{P_{crk} P_{ek} P_{crk}} \right] + \left[\frac{(|P^{j-1}_{ck}|)^2 + |P^{j-1}_{ck}| + |P^{j-1}_{ck}| - C_m |M^{j-1}_{cik}| + 1}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek}} \right] = 0 \quad (2.100)$$

หรือเขียนในรูปสัญลักษณ์ได้ว่า

$$A (\alpha^j_{ik})^2 + B (\alpha^j_{ik}) + C = 0 \quad (2.101)$$

$$\text{โดยที่ } A = \frac{(|P^j_k|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \quad (2.102)$$

$$B = \frac{-2|P^{j-1}_{ck}| |P^j_k| - |P^j_k| - |P^j_k| + C_m |M^j_{ik}|}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek}} \quad (2.103)$$

$$C = \frac{(|P_{ck}^{j-1}|)^2}{P_{crk} P_{ek}} + \frac{|P_{ck}^{j-1}|}{P_{crk}} + \frac{|P_{ck}^{j-1}|}{P_{ek}} - \frac{C_m |M_{cik}^{j-1}| + 1}{M_{pk}} \quad (2.104)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α_{ik}^j ได้ว่า

$$\alpha_{ik}^j = \frac{-B \pm \sqrt{B^2 - 4AC}}{2A} \quad (2.105)$$

$$\frac{|P_{ck}^{j-1}| - \alpha_{ik}^j |P_k^j|}{P_{crk}} + \frac{C_m \alpha_{ik}^j |M_{ik}^j| - C_m |M_{cik}^{j-1}|}{(1 - |P_{ck}^{j-1}| - \alpha_{ik}^j |P_k^j|) M_{pk}} = 1.0 \quad (2.106)$$

เมื่อจัดรูปสมการที่ (2.106) ใหม่จะได้ว่า

$$\left[\frac{(\alpha_{ik}^j)^2 (|P_k^j|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \right] + \left[\frac{\alpha_{ik}^j (-2|P_{ck}^{j-1}| |P_k^j| + |P_k^j| + |P_{ck}^{j-1}| - C_m |M_{ik}^j|)}{P_{crk} P_{ek}} \right] + \left[\frac{C_m |M_{cik}^{j-1}| + 1}{M_{pk}} \right] + \left[\frac{(|P_{ck}^{j-1}|)^2 - |P_{ck}^{j-1}| - |P_{ck}^{j-1}|}{P_{crk} P_{ek}} \right] = 0 \quad (2.107)$$

หรือเขียนในรูปสัญลักษณ์ได้ว่า

$$A (\alpha_{ik}^j)^2 + B (\alpha_{ik}^j) + C = 0 \quad (2.108)$$

$$\text{โดยที่ } A = \frac{(|P_k^j|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \quad (2.109)$$

$$B = \frac{-2|P_{ck}^{j-1}| |P_k^j| + |P_k^j| + |P_k^j| - C_m |M_{1k}^j|}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek} M_{pk}} \quad (2.110)$$

$$C = \frac{(|P_{ck}^{j-1}|)^2 - |P_{ck}^{j-1}| - |P_{ck}^{j-1}| + C_m |M_{c1k}^{j-1}| + 1}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek} M_{pk}} \quad (2.111)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α_{1k}^j ได้ว่า

$$\alpha_{1k}^j = \frac{-B \pm \sqrt{B^2 - 4AC}}{2A} \quad (2.112)$$

$$\frac{|P_{ck}^{j-1}| - \alpha_{1k}^j |P_k^j|}{P_{crk}} + \frac{C_m |M_{c1k}^{j-1}| - C_m \alpha_{1k}^j |M_{1k}^j|}{(1 - |P_{ck}^{j-1}| - \alpha_{1k}^j |P_k^j|) M_{pk} P_{ek}} = 1.0 \quad (2.113)$$

เมื่อจัดรูปสมการที่ (2.113) ใหม่จะได้ว่า

$$\left[\frac{(\alpha_{1k}^j)^2 (|P_k^j|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \right] + \left[\frac{\alpha_{1k}^j (-2|P_{ck}^{j-1}| |P_k^j| + |P_k^j| + |P_k^j| + C_m |M_{1k}^j|)}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek} M_{pk}} \right] + \left[\frac{(|P_{ck}^{j-1}|)^2 - |P_{ck}^{j-1}| - |P_{ck}^{j-1}| - C_m |M_{c1k}^{j-1}| + 1}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek} M_{pk}} \right]$$

$$\left. \frac{C_m |M^{j-1}_{c1k}| + 1}{M_{pk}} \right] = 0 \quad (2.114)$$

หรือเขียนในรูปสัญลักษณ์ได้ว่า

$$A (\alpha^j_{1k})^2 + B (\alpha^j_{1k}) + C = 0 \quad (2.115)$$

$$\text{โดยที่ } A = \frac{(|P^j_k|)^2}{P_{crk} P_{ek}} \quad (2.116)$$

$$B = \frac{-2|P^{j-1}_{ck}| |P^j_k| + |P^j_k| + |P^j_k| + C_m |M^j_{1k}|}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek}} \quad (2.117)$$

$$C = \frac{(|P^{j-1}_{ck}|)^2 - |P^{j-1}_{ck}| - |P^{j-1}_{ck}| - \frac{C_m |M^{j-1}_{c1k}| + 1}{M_{pk}}}{P_{crk} P_{ek} P_{crk} P_{ek}} \quad (2.118)$$

ซึ่งสามารถแก้สมการเพื่อหาค่า α^j_{1k} ได้ว่า

$$\alpha^j_{1k} = \frac{-B \pm \sqrt{B^2 - 4AC}}{2A} \quad (2.119)$$

ค่า α^j_{1k} ที่มีค่าเป็นบวกและมีค่าน้อยที่สุดของทั้งสองกรณีในหัวข้อ 2.6.1 และ 2.6.2 ก็คือ ตัวประกอบน้ำหนักบรรทุกที่สอดคล้องกับเงื่อนไขในการเกิดจุดหมุนพลาสติกตามสมการ (2.14) หรือ (2.15) หรือ (2.16) ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าค่า α^j_{1k} ที่น้อยที่สุดนั้นคำนวณมาจากเงื่อนไขในสมการใด ในวงรอบการทำงานที่ j ซึ่งดัชนีของค่า α^j_{1k} จะแสดงถึง

ตำแหน่งของจุดหมุนพลาสติกที่เกิดขึ้นในโครงสร้าง

2.7 การคำนวณค่าผลลัพธ์สะสม

หลังจากที่ทราบค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุกที่น้อยที่สุดในวงรอบการทำงานที่ j ซึ่งหมายถึง ค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุกที่เมื่อนำไปคูณกับแรงกระทำ $\{R\}$ แล้ว จะทำให้โครงสร้างเดิมที่มีจุดหมุนพลาสติกอยู่ $j-1$ จุด และถูกกระทำอยู่ด้วยแรง $\alpha^{j-1}_c \{R\}$ กลายเป็นโครงสร้างที่มีจุดหมุนพลาสติก j จุด ภายใต้แรงกระทำ $\alpha^{j-1}_c \{R\} + \alpha^j_m \{R\}$ เราก็จะคำนวณหาผลลัพธ์สะสม ซึ่งประกอบด้วย ค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุกสะสม ค่าการเปลี่ยนตำแหน่งสะสม และค่าแรงภายในสะสม ซึ่งสามารถหาได้ดังนี้

$$\alpha^j_c = \sum_{j=1}^j \alpha^j_m = \alpha^j_m + \alpha^{j-1}_c \quad (2.120)$$

$$D^j_{c1} = \sum_{j=1}^j \alpha^j_m D^j_{i1} = \alpha^j_m D^j_{i1} + D^{j-1}_{c1} \quad (2.121)$$

$$P^j_{ck} = \sum_{j=1}^j \alpha^j_m P^j_{k} = \alpha^j_m P^j_{k} + P^{j-1}_{ck} \quad (2.122)$$

$$M^j_{c1k} = \sum_{j=1}^j \alpha^j_m M^j_{1k} = \alpha^j_m M^j_{1k} + M^{j-1}_{c1k} \quad (2.123)$$

โดยที่

$$\alpha^j_c = \text{ค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุกสะสมในวงรอบการทำงานที่ } j$$

$$\alpha^{j-1}_c = \text{ค่าตัวประกอบน้ำหนักบรรทุกสะสมในวงรอบการทำงานที่ } j-1$$

$$\begin{aligned}
 D_{c_1}^j &= \text{ค่าการเปลี่ยนตำแหน่งสะสมที่ข้อต่อ } i \text{ ในวงรอบการทำงานที่ } j \\
 D_i^j &= \text{ค่าการเปลี่ยนตำแหน่งที่ข้อต่อ } i \text{ ในวงรอบการทำงานที่ } j \\
 D_{c_1}^{j-1} &= \text{ค่าการเปลี่ยนตำแหน่งสะสมที่ข้อต่อ } i \text{ ในวงรอบการทำงานที่ } j-1 \\
 P_{c_k}^j &= \text{แรงในแนวแกนสะสมของชิ้นส่วนที่ } k \text{ ในวงรอบการทำงานที่ } j \\
 M_{c_{1k}}^j &= \text{แรงดัดสะสมที่ปลาย } i \text{ ของชิ้นส่วนที่ } k \text{ ในวงรอบการทำงานที่ } j
 \end{aligned}$$

หลังจากขั้นตอนนั้นแล้ว เราจะทราบค่าผลลัพธ์สะสมที่เราสนใจ เมื่อโครงสร้างเกิดจุดหมุนพลาสติกขึ้น j จุด โดยเฉพาะค่าแรงภายในที่เกิดขึ้นในชิ้นส่วน ซึ่งในทางปฏิบัติการคำนวณค่าผลลัพธ์สะสม จะทำหลังจากที่ทราบค่า α_m^j ที่ได้จากเงื่อนไขในสมการที่ (2.14) หรือ (2.15) ก่อน จากนั้น จึงตรวจสอบว่า แรงภายในที่เกิดขึ้นในทุกชิ้นส่วนเกินกว่าเงื่อนไขในการเกิดจุดหมุนพลาสติกในสมการที่ (2.16) หรือไม่

ซึ่งถ้าเทอมทางด้านซ้ายมือของสมการที่ (2.16) มีค่าน้อยกว่า 1 ก็แสดงว่าผลของแรงในแนวแกนและแรงดัดที่มีต่อเงื่อนไขในการเกิดจุดหมุนพลาสติก ถูกควบคุมด้วยสมการที่ (2.14) หรือ (2.15) ดังนั้น ค่า α_m^j และค่าผลลัพธ์สะสมที่คำนวณมาจึงถูกต้องแล้ว แต่ถ้าเทอมทางด้านซ้ายมือของสมการที่ (2.16) มีค่ามากกว่า 1 ก็แสดงว่า ผลของแรงในแนวแกนและแรงดัดที่มีต่อเงื่อนไขในการเกิดจุดหมุนพลาสติก ถูกควบคุมด้วยสมการที่ (2.16) ดังนั้น ค่า α_m^j ที่คำนวณได้ จากเงื่อนไขของสมการที่ (2.14) หรือ (2.15) จึงมีค่ามากเกินไป ดังนั้น ค่า α_m^j ค่าใหม่จึงสามารถคำนวณหาได้จากเงื่อนไขในสมการที่ (2.16) ดังได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อที่ 2.6.2 หลังจากนั้นจึงทำการคำนวณค่าผลลัพธ์สะสมใหม่ที่สอดคล้องกับค่า α_m^j ค่าใหม่ที่มีค่าน้อยลงตามสมการที่ (2.120) ถึง (2.123)

2.8 การเปลี่ยนแปลงสตีฟเนสเมตริกซ์ของชิ้นส่วนย่อย

เมื่อจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นที่ชิ้นส่วนใดในโครงสร้าง เราจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสตีฟเนสเมตริกซ์ของชิ้นส่วนย่อยนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับความจริงที่ว่า แรงภายในที่จุดนั้นจะไม่เพิ่มขึ้นอีกเมื่อทำการวิเคราะห์โครงสร้างในวงรอบต่อไป เมื่อพิจารณาต่อไปจะพบว่าแรงภายในที่กล่าวถึงนั้นไม่ได้หมายถึงแรงดัดเพียงอย่างเดียว แต่หมายถึงแรงในแนวแกนในชิ้นส่วน

นั้นด้วย เพราะเงื่อนไขที่ทำให้เกิดจุดหมุนพลาสติกขึ้น ตามสมการที่ (2.14) หรือ (2.15) หรือ (2.16) นั้น มีผลมาจากทั้งแรงคัตและแรงในแนวแกน ดังนั้นสตีเฟนเนสเมตริกซ์ของชิ้นส่วนย่อยที่เปลี่ยนแปลงไปในระบบนิกัดเฉพาะที่ ดังในรูปที่ 2.2 จึงเป็นดังในกรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้

- ก. เมื่อจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นที่ข้อต่อที่ 1 ของชิ้นส่วน และเงื่อนไขในการเกิดจุดหมุนพลาสติกคือ สมการที่ (2.14) หรือ (2.15)

$$[S^*_{H1}] = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{n}{n+3} \cdot \frac{3EI}{L} \end{bmatrix} \quad (2.124)$$

โดยที่ $[S^*_{H1}]$ = สตีเฟนเนสเมตริกซ์ของชิ้นส่วนย่อยที่เปลี่ยนแปลงไป ในระบบนิกัดเฉพาะที่ เนื่องจากจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นที่ข้อต่อที่ 1 ของชิ้นส่วน

- ข. เมื่อจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นที่ข้อต่อที่ 2 ของชิ้นส่วน และเงื่อนไขในการเกิดจุดหมุนพลาสติกคือ สมการที่ (2.14) หรือ (2.15)

$$[S^*_{H2}] = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{n}{n+3} \cdot \frac{3EI}{L} & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad (1.125)$$

โดยที่ $[S^*_{H2}] =$ สติฟเนสเมตริกซ์ของชิ้นส่วนย่อยที่เปลี่ยนแปลงไป ในระบบ
 นิกัดเฉพาะที่ เนื่องจากจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นที่ข้อต่อที่ 2
 ของชิ้นส่วน

ค. เมื่อจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นทั้งสองข้างของชิ้นส่วน หรือเงื่อนไขในการเกิดจุด
 หมุนพลาสติกคือ สมการที่ (2.16)

$$[S^*_{HB}] = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad (2.126)$$

โดยที่ $[S^*_{HB}] =$ สติฟเนสเมตริกซ์ของชิ้นส่วนย่อยที่เปลี่ยนแปลงไป ในระบบ
 นิกัดเฉพาะที่ เนื่องจากจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นทั้งสองข้าง
 ของชิ้นส่วน

สำหรับในกรณีนี้จะเห็นว่าเมื่อเงื่อนไขในการเกิดจุดหมุนพลาสติกคือ สมการที่
 (2.16) สติฟเนสเมตริกซ์ของชิ้นส่วนย่อยที่เปลี่ยนแปลงไปในระบบนิกัดเฉพาะที่ จะเสมือนว่ามี
 จุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นทั้งสองข้างของชิ้นส่วน ทั้งนี้เนื่องจาก สมการที่ (2.16) มีพื้นฐานมา
 จากหลักการของโมเมนต์สม่ำเสมอเทียบเท่า M_{eq} (Equivalent Uniform Moment)
 กล่าวคือ พิจารณาว่าแรงดัดที่ทั้งสองปลายของชิ้นส่วนมีค่าเท่ากัน โดยที่เทอม C_M ในสมการ
 ที่ (2.16) ก็คือ M_{eq} เมื่อ M คือแรงดัดที่ปลายค่าที่มากกว่า ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับแนว
 ความคิดของสมการที่ (2.16) เมื่อค่าแรงภายในที่ข้างใดข้างหนึ่งของชิ้นส่วน ทำให้เงื่อนไข
 ในสมการที่ (2.16) เป็นจริง ก็จะพิจารณาว่า ค่าแรงภายในที่อีกข้างหนึ่งของชิ้นส่วน โดย
 เฉพาะค่าแรงดัดก็มีค่าเท่ากัน และทำให้เงื่อนไขในสมการที่ (2.16) เป็นจริงด้วยเช่นกัน
 เพราะฉะนั้น แรงภายในที่ทั้งสองปลายของชิ้นส่วนนั้น จะต้องไม่เพิ่มขึ้นอีกเมื่อทำการวิเคราะห์

โครงสร้างในวงรอบต่อไป จึงเปรียบเสมือนว่ามีจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นที่ทั้งสองข้างของชิ้นส่วนดังกล่าวมาแล้ว

2.9 การเปลี่ยนแปลงสัมประสิทธิ์ความยาวประสิทธิผล

เนื่องจากเงื่อนไขในการเกิดจุดหมุนพลาสติก เมื่อพิจารณาผลของความเสถียร ดังแสดงในสมการที่ (2.16) มีตัวแปรที่สำคัญคือค่า P_{cr} ซึ่งแปรเปลี่ยนไปตาม ค่าสัมประสิทธิ์ความยาวประสิทธิผล (K) ดังนั้นเมื่อพิจารณาต่อไปจะเห็นว่า เมื่อเกิดจุดหมุนพลาสติกขึ้นที่ชิ้นส่วนใดชิ้นส่วนหนึ่งในโครงสร้างแล้ว จุดหมุนพลาสติกนี้จะมีผลทำให้ ค่าสัมประสิทธิ์ความยาวประสิทธิผลของชิ้นส่วนนั้น และชิ้นส่วนใกล้เคียงมีค่าเปลี่ยนไป ซึ่งก็มีผลต่อค่า P_{cr} ด้วยในที่สุด แต่เนื่องจากการหาค่าสัมประสิทธิ์ความยาวประสิทธิผลที่เปลี่ยนไป เนื่องจากจุดหมุนพลาสติกที่เกิดขึ้น ค่อนข้างมีความยุ่งยาก ดังนั้นในงานวิจัยครั้งนี้จึงจำลองรูปแบบของการแก้ปัญหา โดยที่พิจารณาว่าเมื่อเริ่มต้น ทุกๆชิ้นส่วนในโครงสร้างมีค่าสัมประสิทธิ์ความยาวประสิทธิผลเท่ากับ 1 ซึ่งเป็นในกรณีที่ปลายข้างหนึ่งของชิ้นส่วนไม่มีการหมุนและการเคลื่อนที่ ส่วนปลายอีกข้างหนึ่งของชิ้นส่วนไม่มีการหมุนแต่มีการเคลื่อนที่ ดังแสดงในรูปที่ 2.5 ก. และเมื่อเกิดจุดหมุนพลาสติกขึ้นที่ปลายข้างใดข้างหนึ่งของชิ้นส่วน ดังแสดงในรูปที่ 2.5 ข. และ 2.5 ค. ค่าสัมประสิทธิ์ความยาวประสิทธิผลของชิ้นส่วนนั้น ก็จะเปลี่ยนไปมีค่าเท่ากับ 2 อนึ่งค่าสัมประสิทธิ์ความยาวประสิทธิผลดังกล่าวข้างต้นนี้ เป็นค่าที่กำหนดขึ้นโดย CRC (Column Research Council) ซึ่งได้จากการพิจารณาสมการสมดุลย์ของโมเมนต์ ณ จุดใดๆ ในชิ้นส่วน เมื่อคำนึงถึงผลของ $P-\Delta$ ด้วย

2.9 การตรวจสอบการวิบัติของโครงสร้าง

เมื่อสตีฟเนสเมตริกซ์ของชิ้นส่วนย่อย เปลี่ยนแปลงไป สตีฟเนสเมตริกซ์ของโครงสร้างก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย จนในที่สุด โครงสร้างก็จะไม่เสถียร โดยสามารถตรวจสอบได้ดังนี้

- 2.9.1 เทอมในแนวทแยงของสตีเฟนสเมตริกซ์ของโครงสร้างมีค่าเป็นศูนย์
- 2.9.2 ค่าการเปลี่ยนตำแหน่งมีค่ามาก เนื่องจากเทอมในแนวทแยงของสตีเฟนสเมตริกซ์ของโครงสร้างมีค่าน้อยมาก

ในทางทฤษฎีการตรวจสอบโดยวิธีนรกก็เพียงพอแล้ว แต่เนื่องจากผลของความผิดพลาดเชิงตัวเลข (Rounding Off Error) การตรวจสอบในข้อสองจึงนำมาใช้เพื่อประโยชน์ในแง่ที่ทำให้โปรแกรมทำงานเร็วขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด จะเห็นว่าวิธีวิเคราะห์ที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ จะเป็นลักษณะของทฤษฎีแบบขอบเขตล่าง (Lower Bound Theorem) ในการวิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธีพลาสติก กล่าวคือ โครงสร้างอยู่ในสมดุลย์โดยที่แรงภายในที่เกิดขึ้นที่ทุก ๆ จุดในโครงสร้างมีค่าไม่มากกว่าเงื่อนไขของการวิบัติ แต่จะแตกต่างจากการวิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธีพลาสติก ในแง่ที่การวิบัติจะเป็นในลักษณะของการวิบัติที่ละจุด ๆ เมื่อแรงกระทำเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งเป็นการวิบัติของโครงสร้างรวมทั้งหมด โดยที่ลักษณะการวิบัติของโครงสร้างที่เกิดขึ้นหรือที่เรียกว่า กลไกวิบัติ ที่ได้จากการวิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธีอีลาสติก-พลาสติกนี้อาจจะไม่ใช่ กลไกวิบัติที่ถูกต้องตามทฤษฎีพลาสติกก็ได้